

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Martia, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
 Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
 Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
 Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
 rândul cu litere garmond.

Rusaliile.

Sibiu, 12 Iunie n

După ce s'a suit Mântuitorul lumii la ceruri, apostolii sei au fost cuprinși de o sfială, de o temere, de o neîncredere față de viitor, pentru că se vedeau singuri, fără conducător, fără plan de apărare în contra atacurilor, cărora știau că vor avea se fie espusi. Un sigur lucru îl știau ei, că Mântuitorul le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, pentru că are să le trimită *alt mângăitor*, pe Duhul Sfânt, care îi va întări și îi va face se poată purta cu energie lupta grea a lășirii învățăturilor lui Christos, a lășirii creștinismului.

Și ei s'au ținut de porunca aceasta. De Ierusalim nu s'au depărțat, ci cu frica în sin așteptau pe promisiul mângăitor, care să-i întărească în credință, să le dea curaj și voie de a propaga adevărul și dreptatea în toată lumea, așa cum i-a învățat Mântuitorul.

Și cum ședeau ei adunați la un loc, închisi în casă, s'a făcut vuet, ca de suflare de vifor ce vine repede, și a umplut casa unde se aflau ei adunați și toți au început se vorbească în străine graiuri, cu străine învățături, cu străine porunci ale sfintei treimi...

Temerea lor a dispărut, și un curaj și o energie nemărginită a cuprins inimile lor. Au plecat apoi în lume, ca se cucerească lumea și se o câștigate pe seana creștinismului. Au vorbit popoarelor diferite și toate popoarele i-au înțeles. Au dat de pedeci, de urmări, de persecuțiuni, dar ei au mers înainte pe calea apostoliei, și când a trebuit se suferă martiriul pentru credință și învățăturile lor, au stat cu suflet li-

niștit și cu frunte senină în fața morții, pentru că tari erau în credința și în nădejdea, că sămânța aruncată de ei va aduce roade bune, din sâmburele de muștar se va dezvoltă un arbore puternic, care va acoperi cu umbra sa întreaga lume.

Ce i-a făcut tari, ce le-a dat putere de a suporta greutățile legate de apostolia lor și de a da piept cu toate primejdiile și persecuțiunile cărora au fost espusi, până și cu *moartea*, dictată lor din partea celor necredincioși, pentru adevărurile și învățăturile creștinești, pe cari le-au propagat în lume?

Increderea în forțele lor proprii, date lor dela Atotputernicul de sus, prin mijlocirea Duhului Sfânt! *Credința tare și nestrămutată*, că săvârșesc o muncă sfântă și fericitoare pentru omenimea întreagă, pentru care însuși fiul lui Dumnezeu și-a dat viața. *Firma convingere*, că adevărurile propagate de ei au să se lățească printre omenime, se prindă teren și se aducă roade bune.

Zile grele și pline de primejdii sunt zilele prin cari trecem astăzi. Zile de ispită și de grea cercare. Cu sfială și cu temere privim la viitorul care ne așteaptă, pentru că nu știm cum ni-l va croi soarta caprițioasă. Și în aceste zile de nesigurantă, nu putem decât se îndemnăm și noi pe toți cei buni și cu tragere de inimă față de poporul nostru, ca de Ierusalim să nu se depărteze. Se aștepte aci mângăierea, îmbărbătarea și întărirea!..

Ierusalimul nostru e *biserica*. Prin mijlocirea ei primim noi dela cel de sus tăria și puterea, de a suporta greutățile cari ne așteaptă, de a da piept cu primejdiile cari ne amenință, și de a fi în stare se privim cu deplină încredere în vi-

torul, pe care nu-l cunoaștem, dar pe care sigur il vom ajunge, dacă vom fi tari în credință și în convingerea, că *puterile noastre proprii* au să ne scoată învingători din toate relele și primejdiile.

Apostolie nouă ni-se cere, pentru a delătura toate relele încoibate între noi, și calea acestei apostolii se o facem cu inima întărită și stăpănită de speranța, că cauză sfântă și dreaptă e cauza bisericei și a neamului nostru, care sigur are să iasă biruitoare și din frământările grele de astăzi!..

Reforma electorală.

V.

— Articol final. —

(Dr. E. B). Am cunoscut și cunoaștem Români dela roată, și tot așa Sârbi și Slovaci, cari pășind pe terenul vieții publice nu-și mai bat capul cu năcăzurile neamului din care fac parte, nici cu interesele acestuia, ci din contră, caută să-și câștigate merite, poziție, influență și avere, punându-se în serviciul nizuințelor contrare.

Nu înțeleg aci poziția de partid, pentru că aceasta e chestie de formă, de tactică, și amăsurat inclinării și priceperii respectivului, poate se fie deosebită. Un Gojdu, de es. un baron Popp, un George Ioanovici, Pușcariu, Dr. Gall, Serb, cu toate că nu au avut program naționalist și nu au paradat cu lozince naționale, au lucrat totuși și din tabăra guvernului necontent în favorul și interesul poporului lor, făcând astfel dela adăpostul în care se aflau servicii de mare preț neamului și bisericei lor.

Dar de altă parte cunoaștem naționaliști pronunțați, cari cu mult

mai mare folos ne făceau, dacă rămăneau acasă. Pentru că în lipsa unei școale politice, ne știindu-se ei mișcă pe padimentul lunecos al parlamentului, pe lângă cele mai bune intențiuni sunt numai spre stricăciunea cauzei sfinte a poporului nostru, și ori de câteori își ridică cuvântul, toarnă numai oleu pe foc, potentează numai agitația și ura, provocând represalii noi și măsuri energice, ceea ce e foarte natural, după ce vrăbiile nu se prind cu toba.

Cumcă cuvântul bărbaților cu sentimente naționaliste dar de naționalitate maghiară și cu reputațiune de buni patrioți, are valoare și efect cu mult mai mare, e lucru despre care am avut ocaziune a ne convinge acum de curând. De când a scris „*Argus*” broșura cunoscută, ținută în termeni aspri dar binevoitori și în spirit patriotic, ca și cum s'ar fi mișcat conștiința maghiarilor, pentru că descompunându-se falanxul șovinștilor, s'au ales și pus la oparte amicii păcii și ai împăcării cu naționalitățile, iar la altă parte inimizii incarnații ai acestora. Despre aceasta au dat probă vorbirile binevoitoare și conciliante, rostite în dietă, ale deputaților maghiari: Benedek Iános, Molnár Jenő, baronul Thoroczkay, Csépan, Pilisy, Uray Miklos, Babocsay, Lipthay și alții, toți adicți ai democrației maghiare. Meritul acestora este, că bădărăniile stricătorilor de pace și ale dușmanilor principiiari ai naționalităților, ca: Nagy Dezső, Fenyvesi Soma, Kálosi, Markos, Somogyi Aladár, Baross Iános, Dobroslov și a altor consoți de principii, nu prea impresionează țara și parlamentul, care începe să înțeleagă, că nu intoleranța de rasă este mijlocul, cu care se va putea face asigurarea

FOIȘOARĂ.

O carte bună.

A apărut, acum de curând, — și dacă suntem bine informați, cu consentimentul, ori chiar la îndemnul guvernului, mai ales al ministrului nostru de interne, — o carte ungurească, bine întocmită, despre Românii din Ungaria, instituțiunile și așezămintele lor, și despre mișcările lor politice. Cartea, destul de voluminoasă, căci are 492 pagini, tipar mărant, e chemată să dea informațiuni exacte celor ce vreau să ne cunoască bine, pe noi, Românii din statul ungar. E deci de caracter *informativ*, dar informând, face totodată și *istorie*, pentru că expune în mod amănunțit și foarte obiectiv, cum s'au dezvoltat lucrurile până au ajuns la stadiul în care se află acum.

Ca autor al cărții figurează pe învăltoare *Veritas*, un pseudonim, sub care se ascunde unul, care a studiat bine și cunoaște bine viața noastră bisericească, culturală, economică și socială, și care are totodată și bunul simț al dreptății și al obiectivității, pentru că expune lucrurile așa cum sunt, cum au fost, cum le cunoaștem noi, iar nu cum și le închipesc unii, în fantazia lor.

Astfel autorul cărții, care poartă titlul „*A magyarországi románok egyházi, iskolai, közmü-előléti, közgazdasági intézményeinek és mozgalmának ismertetése*”, — contrar obiceiului acceptat de alți scriitori maghiari,

de a se lua după descoperirile noii, nedokumentate și nedovedite istorice, rămâne pe lângă faptul și adevărul istoric, că biserica gr. ort. din Ungaria și Transilvania a avut organizație proprie, din cele mai depărtate timpuri, și a fost condusă de metropolitul care își avea reședința în Alba-Iulia, și spune, că cu toate că se poate presupune, că metropolia gr. ort. română din Alba-Iulia a existat din cele mai vechi timpuri, totuși șirul metropolitilor nu s'a putut stabili în mod complet, decât numai cu începerea din secolul XVI.

Cuprinsul cărții, compusă pe baza studierii diferitelor opuri referitoare la Românii din Ungaria, — ungurești și românești, — e de altcum următorul.

Se dă întâiu o statistică a tuturor Românilor din Ungaria, Transilvania și Banat, luându-se de bază rezultatele ultimului recensământ, făcut la anul 1900. Se spune, că în întreaga țară sunt 2,799,479 Români, și se arată, cum sunt împărțiți după comitate.

În al doilea capitol se spune apoi, câte biserici și câte școale au Românii, uniți și ortodocși, câte teologii și pedagogi, gimnazii, școale de fete, reuniuni de femei, fundațiuni, societăți culturale, gazete și reviste, institute de bani, reuniuni de înmormântare, de meseriași, etc.

Se vorbește apoi în mod amănunțit despre fiecare biserică, întâi despre cea gr. catolică, apoi despre cea gr. ort. română. Se face istoricul *unirei*, și apoi se descrie metropolia din Blaj, cu toate așezămintele și instituțiunile sale, și cu înțregul trecut al bisericei unite. Se descrie episcopia gr. cat. română din Oradea-

mare, cea din Lugoj și cea dela Gherla, și se face cunoscută și modalitatea alegerei metropolitului gr. cat român din Blaj.

Urmează descrierea bisericei gr. ort. române, cu luptele purtate pentru reînființarea metropoliei, cu organizarea ei de astăzi. Datele statistice referitoare la stările actuale de lucruri în arhidieceză. Fundațiunile arhidiecezei. Instituțiunile conferențelor învățătoarești anuale. Se face apoi descrierea diecezei arădane și a celei din Caransebeș, a reuniunilor învățătoarești din aceste dieceze și a tuturor așezămintelor lor. Se vorbește separat despre conzistoriul dela Oradea-mare. Se dă în întregime statutul organic și regulamentele mai însemnate ale bisericei noastre.

Vin apoi înșirate școalele medii române din Ungaria, cu toate datele referitoare la ele, din trecut și din prezent, cu o scurtă expunere a modului cum și prin cine au fost înființate.

Intr-un capitol separat se vorbește despre instituțiunile culturale române din Ungaria. Intâi despre „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, cu statutele ei vechi și noi, cu secțiile literare, cu școala ei de fete, cu muzeul etnografic, cu comitetul central și cu despărțămintele ce le are. Urmează „Societatea pentru fond de teatru român”, apoi „Asociațiunea” dela Arad și cea din Maramurăș, vorbindu-se și despre societatea „Progresul” din Făgăraș, apoi pe larg despre societatea „Petru Maior” a studenților din Budapesta. Se vorbește în urmă despre fundațiunea *Gojdu*, apoi despre comunitatea de avere din Caransebeș.

Incheierea se face cu reuniunile diferite de femei române.

În capitol separat se vorbește despre presa română din Ungaria, înșirându-se cu numele toate ziarele și revistele cari apar la noi în limba română. În alt capitol se vorbește despre instituțiunile românești de bani, apoi despre însoțirile comerciale, despre reuniunile de înmormântare, iar încheerea cărții o face capitolul despre mișcările politice ale Românilor din Ungaria, din vremile depărtate, până în ziua de astăzi. Lucrurile sunt espuse și aci în mod exact și conform adevărului.

Peste tot, cartea nu conține decât numai date esacte, informațiuni corecte, ceea ce o face să fie carte de valoare și de mare folos celor ce, ne cunoscându-ne încă din destul, vreau să ne cunoască bine de tot. Cu ajutorul acestei cărți, care n'ar fi rău să fie tradusă și în alte limbi, se poate ajunge cu ușurătate la acest rezultat. Și după ce noi Românii, nu putem dori alta, decât ca lumea să ne cunoască bine, pentru a ne putea bine judeca, nu putem decât să fim recunoscători autorului, care ne-a făcut acest serviciu bun de a ne face cunoscute publicului maghiar toate instituțiunile noastre și toate forțele de cari dispunem, pentru că credem, că cunoscându-ne bine Maghiarii, mai bine decât până acum, vor ajunge la convingerea, că suntem un popor harnic și muncitor, vrednic de a fi tratat în viitor mai bine, de cum a fost tratat în trecut. Cartea costă 10 coroane și se capătă în tipografia și editura „Urania” din Budapesta, VII, strada Rotenbiller 19. P.

viitorului statului și a rasei maghiare.

Intreaga noastră atențiune trebuie deci se fie îndreptată spre acest însemnat punct de vedere, și cu toate mijloacele trebuie să lucrăm într'acolo, ca în noul parlament să avem cât mai mulți amici și cât mai puțini dușmani. Pentru că după atâtea amăgiri amare trebuie să ajungem odată la convingerea, că pe lângă o împărțire de puteri atât de neproporționată, orice luptă de partid cu caracter particular, rămâne stearpă și în viitor, cum a fost în trecut, ba în măsura în care e purtată ea mai cu energie, crește paralel apăsarea din partea puterii de stat, ca reacțiune naturală a unei acțiuni greșite.

Noi singuri nu am fost, nu suntem și nu vom fi nici odată în stare, să impedecăm fatalul curent, care amenință existența tuturor instituțiilor noastre. Trebuie să căutăm deci sprigină la maghiarime, iar în scopul acesta trebuie să ne punem pe astfel de baze, cari fac posibilă sprijinirea noastră din parte maghiară. Și lucrul acesta e cu putință numai pe baza unui program, care eschide particularismul și orice înțeles dublu, și e acomodat a face, ca amicii nostri, așa numiții „corbi albi” să ne apere în contra acuzei atât de populare ce ni-se ridică, că suntem trădători de patrie și dușmani ai națiunii maghiare.

Bazele legale și suficiente ni-le dă, după părerea și convingerea mea, creațiunea de drept dela 1868, *legea de naționalități*, opera înțeleaptă a lui Deák și Eötvös, pe cari baze amicii nostri maghiari sunt aplicați și în stare să meargă cu noi împreună. Pentru atingerea acestui scop ar trebui se cunoaștem de pe acuma și se ținem în bună evidență pe amicii și pe inimicii noștri, făcându-i cunoscuți întreg poporul nostru. În toate cercurile electorale, destul de numeroase, în cari alegătorii români sunt în minoritate, și cu un candidat român nu pot să iasă învingători: ar trebui să se caute de pe acuma contactul cu elementele cu cari stăm în comunitate de interese și cari, întocmai ca și noi, sunt gata să lupte, cu noi împreună, pentru drepturile noastre, și doresc, ca și noi, pacea cu naționalitățile.

În prima linie trebuie să căutăm un contact intim cu maghiarimea *democrată*, care perhoreschează, ca și noi, șovinismul, contrar păcii. În modul acesta apoi, oricum s'ar arondă cercurile electorale, oricum s'ar compune noua lege electorală, negreșit că vom putea înmulți numărul „corbilor albi”, reducând în același timp numărul celor negri, iubitori de zavistie și pescuitori în turbure.

Cu toate, că suntem încă departe de nouele alegeri, (e vorba să se facă la toamna anului viitor) am aflat de bine se ating de pe acuma lucrul acesta, care numai așa poate fi isprăvit bine și la timp, dacă din vreme se face aceea ce trebuie făcut, iar nu ca de regulă, în momentul din urmă: *organizarea politică*.

O astfel de organizare nu poate să se lovească de nici o pedecă. Fără de ea nu are putere fatala ordinațiune a lui Hieronymi, pentru că în contra activității unei *ligi de pace*, care nu e organizată pe baze naționale, ci cu ramur de maslin în mână propagă *frățietatea*, nu poate se pună nimeni pedeci. Iar dacă, dupăcum e de așteptat, va succede să se înmulțească amicii noștri în parlament și să se impuțineze ori se dispară de tot dușmanii noștri, dacă mai departe deputații noștri înșiși, prin o moderațiune înțeleaptă

vor căuta se facă cu puțință cooperarea cu amicii noștri maghiari: am făcut un pas uriaș înainte și am aflat bazele cele largi și solide, pe cari, braț de braț cu democrația maghiară și sprijiniți din partea acesteia, vom putea se realizăm construirea statului modern democrat, asigurându-ne, în cadrele lui, și interesele noastre particulare.

Am văzut doară, cum în urma unei modeste acțiuni de pace s'au înzăcit „corbii cei albi”. În urma unei politici înțelepte parlamentare numărul lor deci să va putea însuși, și astfel deodată vom putea vedea, cum corbii să prefac în porumbi. Și atunci va înceta ura naționalistă, împreună cu toate consecvențele ei, dar va înceta totodată și omnipotența Austriei, și exploatarea ei, apăsătoare pentru toți contribuții din patria noastră.

Să nu uităm, că precum să înțeleg autocrații între sine, și atât în Budapesta, cât și în Viena, lucrează împreună într'apărarea intereselor lor de caracter particular și pentru apărarea puterii lor, — tot așa împreună trebuie se opereze și elementele democratice toate, fără deosebire de naționalitate și religiune, pentru că numai în modul acesta vor putea construi, cei fără drepturi, statul de drept democratic, care chiar și în urma esenței sale, eschide orice particularism social, religios, ori de rasă.

Dacă inteligența noastră își va însuși cele spuse aici și le va aplica cu înțelepciune, putem să ajungem aceea, pentru ce de 40 de ani am luptat și luptăm înzadar.

Vorbirea de instalare a prot. Dr. Ioan Stroeia.

— Rost. Duminecă 7 Iunie n. în cat. din Sibiu: —

I. P. Sfințite Stăpâne! P. on. de comisar! On. parohieni și on. membrii ai comitetului parohial și ai sinodului protopresbiteral!

„Așa să ne socotească pe noi omul, ca pe niște slujitori ai lui Christos și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu.” (1 Cor. 4, 1)

Odinioară prorocul Moisi păși pe muntele Horeb și văzu deodată înaintea sa un rug de foc, din care vocea lui Dumnezeu îl întâmpină: „Moise, Moise, scoateți încălțămintele tale din picioare, că locul pe carele tu stai, este pământ sfânt. Și Moisi își ascunse fața sa, pentru că se temeă, să se uite spre Dumnezeu.” (II Moise, 3, 5 și 6.)

Cu frică și cutremur pășesc și eu astăzi pe acest loc sfânt. Ce e drept, nu pășesc prima dată pe loc sfânt al lui Dumnezeu, dar cu toate acestea, văzându-mă azi pe acest loc sfânt al lui Dumnezeu care pentru noi este sfânta sfintelor, aflându-mă azi pe acest loc sfânt, de unde fitorii slujitori ai bisericii noastre au să ducă cu ei evlavie evangheliei și răvna apostolească, și având a stă în fruntea unei parohii, compuse din cei mai distinși membri ai bisericii noastre: o sfilă și un fior rece cuprind inima și sufletul meu, pentru că nu știu aveâvoiu darul, aveâvoiu răvna și puterea apostolică să corăspund unei așa de importante chemări. În sfilă aceasta mă mângâie, nu încrederea în puterile mele debile, ci singur fegăduința Mântuitorului, dată Apostolilor, că cel ce crede într'u El, cel ce lucră într'u numele Lui, cu alte cuvinte, cel ce și dă din inimă seamă despre chemarea și datorințele de împlinit, ori ce va cere într'u numele lui Christos, va dă lui, ca să se preamărească Tatăl și Fiul. (Ioan 14 12—14.)

În numele lui Christos și al bisericei sale voiu să lucr. Slujitor al lui Christos și ispravnic al tainelor lui Dumnezeu voiu să fiu. Deci chemarea și datorințele de împlinit le voiu afla numai în biserica lui Christos. Despre scopul și chemarea acesteia voiu dar să-mi dau seama în acest solemn moment și acest loc sfânt.

Iubiți parohieni!

Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Christos, plinindu-se timpul, insetat fiind tot sufletul omenesc după dreptate și adevăr, a venit în lume și a propovăduit celor însetați „eu sunt calea și adevărul”. (Ioan 14 6)

Și cei însetați au alergat la El. Iar cuvintele lui s'au prefăcut în inima și su-

fietul celor ce au crezut în El, în izvoare nescocate de apă vie. Le-a dat fericirea eternă mult dorită, care sute, mii de ani, filozofii și învățații înzadar o au căutat. Și ia învățat a să ridica peste mizeriile și neajunsurile vieții trecătoare și a să îndrepte inimile și sufletele spre adevărul Dzeu, principiul binelui și al adevărului.

Venirea Mântuitorului, cuvântul lui Iisus Christos, este deci începutul unei nouă vieți pentru întreaga omenime. Este emanciparea omului de sub lumea aceasta trecătoare și îndreptarea lui către adevărul Dzeu, către lumea ideală. Este îndemnarea omului, a pune frâu pornirilor sale rele și deositoare și însuflețirea lui pentru pornirile și lucrările în adevăr nobile, bune și frumoase, punându-i în vedere, că numai însuflețindu-se pentru aceste bunuri ideale, se va putea face în adevăr părtaș de dreptate și adevăr, după cari atât de mult a insetat și însetează în această lume muritorul. Numai astfel lucrând în viață se va putea învrednici cu adevărat de fericire, de Dzeu.

Scopul venirei Mântuitorului nu a încetat și nici nu poate înceta cu înălțarea sa la ceru, pentru că fericirea pusă de Iisus omenimei în vedere, lumea ideală, creată de el, adecă împărăția cerurilor, nu se moștenește, ci trebuie fiecare să și-o elupte, și încă să și-o elupte cu deosebite sacrificii în această viață. Născut din părinți creștini, învrednicit de sf. botez, să face omul membru și părtaș bisericii luptătoare în această viață. Părtaș fericirii interne, membru al împărăției cerului să face omul numai și numai prin o luptă neîntreruptă în viață, numai și numai făcându-se stăpân peste pornirile sale și întocmindu-și viața, îndreptându-și cugetele și faptele sale conform învățăturilor lui Iisus Christos. De nu vă veți face, a zis Christos Apostolilor, ca unul dintre acestia mai mici, arătând spre copiii, cari veniau la El, nu veți putea intra în împărăția cerurilor.

De aceea Christos a dat idealul său, realizarea împărăției cerurilor în inima fiecărui om, drept moștenire Apostolilor săi, zicându-le: „Drept aceea mergeți și învățați toate neamurile, botezându-le, în numele Tatălui, și al Fiului și al sf. Duh. Învățând pe dânșii să păzească toate câte v'am poruncit (Mateiu 28, 19, 20).” Și Apostolii credincioși însărcinării, în ziua Cincizecimii, la Pogorârea Duhului Sfânt, și-au început activitatea misionară, întemeind biserica lui Christos, menită a realiza neîntrerupt până la sfârșitul veacului idealul religios-moral al Mântuitorului.

Biserica este deci instituțiunea temporală plănuită de Christos și întemeiată de Apostoli, menită a cuprinde în sine pe toți aceia, cari însetează după dreptate și adevăr și este chemată a realiza după împrejurări și timpuri idealul lui Christos. Și biserica fidelă acestei dzești mențiuni în decursul vremilor s'a și folosit de toate mijloacele date, devenind astfel pentru cele mai multe popoare cea mai indispensabilă instituțiune socială.

Pentru poporul nostru, și în special pentru noi, biserica noastră a devenit centrul și focalul vieții noastre psihice, iar slujitorii ei, preoții, privind în trecut, au fost îngerii păzitori și luceferii conducători ai vieții noastre religioase-morale și culturale.

În valurile grele ale vieții, în timpurile furtunoase, biserica ne-a fost limanul, biserica ne-a fost scutul, ea ne-a ocrotit, ea ne-a mângâiat, ea ne-a însuflețit pentru credința strămoșească, ea ne-a entuziasmat pentru lucrurile bune, frumoase și folositoare obștei. Alipirea popoului nostru de biserica sa, iubirea și zelul apostolese al slujitorilor ei ne-a trecut peste pornirile ostile ale vremilor negre și ne-a dat moștenire instituțiile noastre culturale, ca mijloace ale vremii pentru realizarea idealului creștinesc.

Astfel biserica, care la început a fost o instituție pur religioasă morală, îngrădită în anumite dogme și canoane, s'a dezvoltat și a devenit pentru noi, mai ales în deceniile din urmă, o instituțiune religioasă-morală și culturală, cuprinzând în sine idealurile morale-religioase și culturale ale popoului nostru.

Din acest punct de vedere trebuie să privim biserica națională română, mai ales noi, cari suntem destinați și aleși a slui la altarul ei.

Înfrățirea idealurilor culturale ale popoului nostru și însuflețirea credincioșilor pentru aceste scopuri mărețe, iată de-vingă, iată fânta, iată puterea de existență neînvingibilă a bisericii noastre române naționale.

Din această convingere purcezând, consider de nefastă încercarea unora de a readuce biserica noastră în îngustimea dogmatică și canonică a spiritului medieval, pentru că prin astfel de porniri i-am răpi puterea ei de viață în prezent, dar mai ales în viitor. O am degrada-o la o

instituție a timpului trecut și am da anză la lupte și zguduiuri, precum le vedem în unele biserici.

Dar tot așa de nefaste pentru dezvoltarea sănătoasă a popoului nostru consider și pornirile acelor, cari vor să restrângă activitatea bisericii noastre la chestiuni purreligioase. Și aceasta o țin de necorect, deoarece evoluțiunea produsă prin Iisus Christos nu a fost o evoluție purreligioasă, ci și etică socială. Rezultatul unei astfel de restrângeri să oglindează cred destul de elocvent în starea bisericii fraților din regat.

Ambele porniri dau anză inevitabil la indiferentismul manifestat în unele biserici, care s'a arătat atât de păgubitor pentru progresul adevărat.

Biserica noastră, laudă lui Dumnezeu, până acum nu a prea avut motiv să se plângă de indiferentism, pentru că ea ne-a fost tuturor mamă, care în iubirea părintească ne-a adăpostit pe toți la sânul ei. Și această legătură intimă va dăinuși și în viitor, dacă slujitorii bisericii vor ști să închege rândurile membrilor biserice.

Din toate acestea rezultă, că chemarea bisericii noastre și prin ea chemarea slujitorilor ei este întreită.

„Propovăduiește cuvântul”, zice Apostolul Pavel (II, 4, 2), „stai asupra, cu vreme și fără vreme, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura”. „Strigă cu tărie” zice prorocul Isaia (58) „și nu înceta, ca trimbița înaltă glasul tău, vestește păcatele și fărădelegile popoului meu. Slujitorul bisericii este deci învățător. Chemarea lui e să țină în sufletul credincioșilor vie învățătura biserice și neîntrerupt să-i însuflețească pentru idealurile ei.

„Luăți Duh sfânt, cărora veți iertă păcatele, iertate vor fi, și cărora le veți țină, ținute vor fi”. (Ioan 20, 22.) Slujitorul biserice este duhovnicul și chivernisitorul tainelor lui Dzeu. Chemarea și datorința lui este, să mângâie și întărească pe credincioșii săi în lipsele și neajunsurile vieții.

„Paște mielușei mei” a zis Christos Apostolului Petru. „Precum m'a trimis pe mine Tatăl, așa vă trimit și eu pe voi” (Ioan 20, 21). „Păstorul cel bun sufletul își pune pentru turma sa, și ea ascultă glasul lui” (Ioan 10). Slujitorul este dar și conducătorul adevărat și natural al parohiei. Dela evlavie evangelică, dela răvna apostolească, dela priceperea, zelul, tactul și energia preotului în toate chestiunile de interes public depinde progresul celor încredințați conducerii sale.

Preotul nu-i permis să fie străin de ce frământă creerii, de ce zbuciumă inima parohienilor săi. Aspirațiunile lor, dorițele lor, trebuie să fie și ale preotului. Problemele sociale și aspirațiunile mediului, în care preotul are să lucre, trebuie să fie problemele preotului.

Iată deci scopul biserice, iată chemarea preotului, dupăcum eu prin studiul și experiența mea le-am putut afla. În acest senz și în această direcțiune vreau să muncesc la acest sfânt altar, deplin convins, că muncesc în numele lui Christos și voiața Tatălui o împlinesc. Dorițele mele, nădejile cari se leagă de neînsemnata mea persoană, nu știu dacă dat imi va fi să le împlinesc. Sărbătorește însă declar, că am încredere în Dumnezeu și am voiață tare să le împlinesc.

Cu acest ideal mă prezint și stau înaintea voastră, iubiți parohieni, a căror păstor sufletesc de azi înainte voiu fi. Și cu dorița ferbinte a mă validă de vrednic părinte și bun păstor, vă rog din inimă, primiți-mă în mijlocul vostru ca pe chematul slujitor al lui Christos și ispravnicul tainelor lui Dumnezeu.

Stau înaintea fruntașilor și conducătorilor acestei parohii și protopresbiterat. Și conștiu, că numai o armonică concurență ne va asigura o dezvoltare normală a instituțiilor noastre bisericesti, școlare și culturale și ne va ușura ajungerea idealului biserice noastre, care e adevărata fericire în Domnul nostru Iisus Christos, vă rog să mă primiți ca pe un răvnițor și credincios argat și împreună muncitor.

Stau înaintea I. P. S. Voastre, înaintea Arhierelui meu, care m'a-ți învrednicit de darul preoției și al apostolatului. Și conștiu de îndatorirea primită, mă îndrept cu rugăminte fieră, să-mi fiți și în viitor bunul povățuitor și dreptul judecător.

Și mai presus de toți și toate stau înaintea Ta Doamne, la intrarea mea în această nouă parohie și protopresbiterat. Și pătruns de însemnătatea acestui moment, către Tine mă îndrept, ca odinioară prorocul și psalmistul David, și mă rog: „Inimă curată zidește întru mine Dzeule și Duh drept înnoiește întru cele din lăuntru ale mele. Nu mă lăpădă pe mine

„Reforma electorală”. Terminăm astăzi seria de articole, scrise de domnul Dr. *Emil Babeș*, în chestia reformei electorale, care se așteaptă în țara noastră. Făcându-ne observarea din unele părți, că în articolele acestea se află păreri, cari nu consună cu programul ziariului nostru, ținem se spunem de nou, aceeași am spus și cu altă ocaziune, că pentru articolele *subscrise* ori *signate* de autorii lor, responsabilitatea întreagă cade asupra acestora, și noi nu ne identificăm întru nimic cu păreri lor. Așa și în cazul de față.

Procesul cu Grecii. În procesul Românilor din Budapesta pentru recunoașterea dreptului lor de proprietate cu privire la biserica grecească-română de acolo, după cum suntem informați, sentența tribunalului a fost adusă cu majoritate de voturi, fiind referent de părere contrară, adică *pentru recunoașterea drepturilor Românilor din capitală*. Referentul a anunțat vot separat. Avocatul Românilor a fost dl. Dr. *Emil Babeș*, iar al Grecilor avocatul *Nagy Emil*.

Învățământul popular gratuit. Discuția asupra proiectului de lege despre gratuitatea învățământului popular încă nu s'a început în dietă. Va fi de altcum de scurtă durată, pentru că, după cum e informat biroul telegrafic, *deputații sași și naționaliști nu vor face greutăți, de oarece contele Apponyi intenționează să satisfacă dorințele deputaților români, sași și poporali.*

† **George Romanul.** Cu părere de rău înregistrăm trista știre, primită din Deva, că *George Romanul*, pr. topresbiter gr. or. al Devei, vic director al însoțirii de anticipații și credit „*Hunedoara*” în Deva, membru al „*Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român*” etc., după lungi și grele suferințe a decedat Mercuri la 28 Mai (10 Iunie) 1908, în anul al 48-lea de viață și al 19-lea de preotie și căsătorie. Rămășițele pământești ale adormitului în Domnul se vor așeza spre vecinic răpaus astăzi Vineri în 30 Mai (12 Iunie) 1908 d. e. la orele 4 și jum. în cimitierul bisericeii gr. or. din Deva. Odihnească în pace!

Din tractul Murăș-Osorheiului ni-se scriu următoarele: „În 18 Mai v. (Duminea orbului) la Murăș-Osorhei fiind biserica plină de credincioși domnul protopop *Stefan Ruxsa* la actual sf. liturgii a înălțat către cereșul părinte rugăciuni pentru înaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul și *Metropolitul nostru Ioan Meșianu*, iar prin o predică pătrunzătoare a ridicat sufletele credincioșilor și prin termeni scurți și potriviți a spus biografia și activitatea mănoasă a marelui nostru Arhiepiscop, sârbătorind astfel aniversarea alor 80 ani dela nașterea Escelenței Sale. Tot asemenea administrând parohia Nasna, la sârbătoarea „*Constantin și Elena*” a sârbătorit și aci aniversarea de 80 ani a nașterii inubitului nostru Arhiepiscop. Iar la „*Înălțarea Domnului*” în parohia Egerseg părintele Ioan Bârșan înaintea unei mari asistențe de popor a implorat binecuvântarea cerului asupra capului Arhiepiscopului nostru, ca Dzeu să-l trăiască încă întru mulți ani, pentru fericirea și prosperitatea bisericeii și neamului nostru mult încercat și apăsător. Întru mulți ani stăpâne!”

Procesul „Poporului Român”. Marți s'a pertractat la curtea cu jurați din Budapesta un nou proces de presă, intitulat foii „*Poporul Român*”, pentru un articol scris și publicat despre alegerea de deputat din Beiuș. Acuzat a fost dl. *Virgil Coroiu*, care a fost declarat vinovat și pedepsit cu șase luni temniță de stat și 1200 coroane amendă în bani. S'a dat recurs de nulitate.

Calea ferată Făgăraș-Brașov se va deschide și predă întreagă circulațiunii în luna Septembrie anul curent. Dels Făgăraș la Șinea nouă, și dela Brașov la Vlădeni, se va deschide deja cu finea luneele acesteia. Despre podul ridicat peste o prăpastie a viaductului dintre Șinea veche și Vlădeni, scrie „*Țara Oltului*” că e unic în felul său. În Europa nu se află un al doilea asemenea pod artistic. Numai în America e unul, dar și acela e cu patru metri mai scurt decât cel dela Vlădeni.

Doșoara prof. Eleonora de Lemenyi, fiica dlui avocat Dr. *Liviu de Lemenyi*, a câștigat la concurs premiul de 150 cor. cu lucrarea dsale despre st. *Elisaveta*. Premiul a fost predat doșoarei în ședința festivă a universității din Cluj, la 29 Mai s. c. Premiata a fost viu feliicitată din partea întregului corp profesoral.

Congresul partidului țărănesc din Ungaria s'a ținut Duminea în Bichisosa. Au fost reprezentate 400 de comune țărănești prin 964 delegați. Au luat parte și deputații naționaliști Dr. *Aurel Vlodaș* și *Milan Hodja*. Congresul a fost prezidat de *Achim Andráș*. S'a trimis o telegramă Maiestății Sale Monarhului și s'a luat hotărâre, că se va proclama grevă generală pentru o zi, dacă guvernul nu va prezenta la toamnă proiectul de lege despre votul universal secret.

Hymen. Domnul locotenent colonel *Silviu de Herbay* și-a serbat cununia cu cunoscuta noastră artistă *Valeria Pop*, luni la oarele 11, în biserica gr. or. română din Lipova.

Rector magnificus. La universitatea din Budapesta s'a făcut Marți alegerea de rector magnificus pe anul 1908/9. A fost ales cu totalitatea voturilor dl. Dr. *Székelly István*, decanul facultății teologice dela universitatea din Budapesta. Alesul a primit alegerea.

Scriitor omorât. În Linz s'a luat Duminea la ceartă cu trei necunoscuți scriitorii lui redactorul *Adolf Huber*. Din ceartă s'a născut bătaie, și unul dintre necunoscuți a lovit pe *Huber* cu bastonul în cap, atât de rău, încât a căzut la pământ și la moment a murit.

Serbări mari în Italia. În anul 1911 se vor aranja mari serbări în Italia, din prilejul împlinirii semicentenariului, de când Roma e capitala Italiei. Va fi expoziție mare în Turin, Veneția și Florența, iar în Roma festivități mari.

O boală nouă. La Schöneberg, suburbiul Berlinului, a izbucnit, după cum se vestește din Berlin, o nouă boală epidemică, foarte curioasă. Cel atins de ia își perde părul de tot, în câteva zile. Boala se lățește cu o repeziune foarte mare. Se leagă numai de copii.

Călduri mari. Din București se scrie, că pe acolo căldurile au devenit insuportabile. Temperatura e ridicată până la 38 grade. Numai în anul 1896 au mai fost asemenea călduri, când temperatura se ridicase și până la 43 grade, și se bolnăviau oameni de căldură, iar caii dela trăsuri cădeau pe stradă.

La fondul „Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sârăce” au mai dăruit: profesorul Dr. *Emil Sabó*, din Székely-Keresztur 5 cor., domnul *Augustin Ferentin*, notar magistratual (Sătmar) 2 cor., *Miorica Viorica Tordășianu* împlinind vârsta de 14 luni, următorii dăruiesc din acest privilegiu și anume: *Ludovic Öszy jun.* 1 cor., *George Trifan*, cul. tipog 50 bani, *Stefan Duca*, notarul „*Reuniunii sod. rom.*”, *Florea Cruța*, cassar, *Scarlát Ilies*, sod. compactor, *Ioan Marcu*, bibliotecar, *Vasile Magoș*, *Ioan Muntean*, sod. lăcătuș de mașini, *Simion Lupăș*, sodal croitor, *Alex. Bozo*, sod. pant., fiecare câte 20 bani, *Ioan Miga*, sod. pant., *V. D. Poponea*, culeg. tipog., fiecare câte 30 bani, *Ioan Petrașcu*, maeștru croitor, 33 bani și *Ioan Imbăruș*, esped „*Foii Poporului*” 10 bani.

Teatru în Orăștie. „Secția industrială din „*Reuniunea Economică din Orăștie*” invită la producțiunea teatrală care s'a va ținea Duminea, în 1/14 Iunie a. c. (ziua de Rusalii) în sala hot. „*Transylvania*” din Orăștie. Începutul la 8 oare seara. Venitul curat e destinat fondului propriu. Suprasolvirile s'au primesc cu mulțămită și s'au vor cuita pe cale ziaristică. În pauză s'a va juca „*Călușorul*” și „*Bătuta*”. Se va juca „*O Noapte furtunoasă*”, comedie în două acte, de I. L. Caragiale. După producțiune, dans *Țărani* vor avea joc separat!

E interesant anunțul de noroc a lui S. Heckscher senr. Hamburg din numărul acesta al foii noastre. Această casă și-a câștigat un renume bun prin solvarea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici, cât și în împrejurime, încât pe oricine îl facem atent asupra anunțului de pe pagina ultimă a acestui ziar.

Ce este deosebirea între un preparat real și unul ne real? Acela, că un preparat real, dacă devine cunoscut, rămâne în circulație; precând un preparat nefolositor dispăre tocmai așa cum apare. Crema Margit a lui *Földes* este, precum adevăresc multe institute chemice, în toată privința nesticăcioasă, preparat curat, care menține frumsețea și vioiciunea feței până la adânci bătrânețe. E eschis, ca o damă, după folosirea cremei Margit, să capete crețe, sau să și peardă frumsețea feței. Timpul trece peste aceste dame, fără ca se lase urme. Se capătă în toate farmaciile și parfumeriile mai mari din lume, să se ceară necondiționat Crema *Földes*.

Convocare.

În înțelesul §§-lor 12 și 13 din statute membrii „*Reuniunii femeilor române din Sibiu*” se convoacă în

Adunare generală ordinară pe *Sâmbătă, în 27 Iunie 1908, la 4 oare p. m.* în localul Casinei române din loc.

Ordinea de zi a adunării este:

1. Deschiderea adunării generale.
 2. Raport despre activitatea comitetului în 1907/8.
 3. Revizuirea rațiociniului pe 1907 și statorirea bugetului pe anul 1909.
 4. Alegerea comitetului pe un nou period de trei ani.
 5. Propuneri eventuale.
 6. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.
 7. Inchiderea adunării generale.
- Din ședința comitetului „*Reuniunii femeilor române din Sibiu*”, ținută în 11 Iunie 1908.

M. Cosma, *Dr. I. Beu*,
prezidentă, secretar.

Societatea de lectură „*Andrei Șaguna*”.

Secția pedagogică.

Raport general

despre activitatea literară în cursul anului școlar 1907/8 a elevilor din secțiunea pedagogică, ca membri ai societății de lectură „*Andrei Șaguna*” a elevilor seminarului *Arhidiecezan Andreian*.”

A) *In general.*

Societatea și-a început activitatea în 14/27 Sept. 1907, când conform permisiunii date din partea On. Direcțiunii sem. sub conducerea On. Domn. prof. sem. *Dr. Petru Șpan* s'a ținut ședința de constituire, alegându-se:

President al societății: *Dr. Petru Șpan*, prof. sem.

a) *Oficanți:* *Ioan Pușcariu*, ped. c. III, vice-president. *Teodor Rânea*, ped. c. III, referent al comisiei literare. *Ioan Danciu*, ped. c. III, redactor la foaia „*Zorile*”. *George Zavici*, ped. c. II, notar. *Silviu Petruțoniu*, ped. c. I, archivar.

b) *Membri în comisiunea literară:* *Ioan Hașu*, ped. c. III. *Adrian Neagoe*, ped. c. III. *Traian Oprea*, ped. c. III. *Aron Todea*, ped. c. III. *Filimon Boeriu*, ped. c. II. *Ioan Grama*, ped. c. II. *Gerasim Sicoe*, ped. c. II. *Ioan Micu*, ped. c. I. *Iosif Ștef*, ped. c. I. *Izidor Turcea*, ped. c. I.

Societatea astfel constituită a ținut în decursul acestui an 12 ședințe ordinare, dintre cari 10 sub prezidența dlui *Dr. Petru Șpan*, presidentul societății, și 2 sub prezidența vice-prezidentului *Ioan Pușcariu*, c. III ped.

B) *In special.*

Activitatea literară a societății prezintă un rezultat mulțămitor, atât cu privire la numărul elaboratelor, cât și cu privire la valoarea cuprinsului lor.

Societatea a deliberat anul acesta asupra 22 elaborate de natură, parte științifică, parte literară, dintre cari 15 cu menirea de a să ceti numai înaintea societății, 7 cu menirea de a fi introduse și în foaia „*Zorile*”. Dintre acestea 2 lucrări s'au cetit numai înaintea societății, 2 au fost respinse, aflându-se de necorăspunzătoare, iar 18 s'au indus în foaia „*Zorile*” dinpreună cu 7 recenzii.

Foaia „*Zorile*” a apărut în 18 numere. Elaboratele după cuprinsul lor sânt: 1 *Pedagogice:* a) Rolul iubirii în educație, de *Ioan Pușcariu*, ped. c. III. b) Activitatea învățătorului afară de școală, de *Aron Todea*, ped. c. III. c) O excursiune școlară, de *Aron Todea*, c. III. 2. *Literare:* a) Doina la Români, de *Ioan Pușcariu*, ped. c. III. b) Are drept un Român să fie mândru cu poporul său? de *Ioan Pușcariu*, ped. c. III. c) Trei zile în creerii Carpaților (excursiune) de *Ioan Pușcariu*, ped. c. III. d) Crăciunul la feară, de *Ioan Pușcariu*, ped. c. III. e)

Obiceul la Crăciun în comuna Ibănești, de *Dan Crăciun*, ped. c. III. f) La o sezătoare, de *Teodor Herman*, ped. c. III. g) Prima despărțire de părinți, de *Ioan Oltean sen.* ped. c. III. h) Ceva din viața și luptele lui *Tudor Vladimirescu*, de *Traian Oprea*, ped. c. III. i) Starea Românilor de pe Cămpie, de *Traian Oprea*, ped. c. III. k) O paralelă între anticitate și timpul modern, de *Traian Oprea*, ped. c. III. l) Dela noi, schiță, de *Teodor Rânea*, ped. c. III. m) Nebunul, novelă, de *Octavian Sumea* ped. c. III. n) Obiceiuri la ospete în comuna Săcădate, de *Octavian Sumea*, ped. c. III. o) O călătorie, schiță, de *Gerasim Sicoe*, ped. c. II. p) Impresii de vacanță, de *Zavici*, ped. c. II. r) Ceva despre poziția și obiceiurile Românilor din Scheii Brașovului, de *George Zavici*, ped. c. II. s) Despărțire, schiță, de *Ioan Babeș*, ped. c. I. 3. *Discursuri:* a) Discurs rostit cu ocaziunea constituției societății, de *Ioan Pușcariu*, ped. c. III!

Pe lângă acestea lucrări s'au declamat în ședințele societății mai multe poezii, distingându-se pe acest teren: *Iustin Sârb*, ped. c. III, *Octavian Sumea*, ped. c. III și *Ioan Vigheciu*, ped. c. I. iar corul sub conducerea lui *Ioan Ungurașan*, ped. c. III. a executat diferite piese.

Activitatea de ori ce natură a societății s'a îndeplinit în linia primă de comisie, care a ținut în decursul acestui an 19 ședințe ordinare, în cari s'au cenzurat lucrările incurse la societate și s'a îngrijit de alte afaceri, executându-se concluzele societății și purtându-se controlul convenit asupra bunului mers al societății.

Tot cu această ocaziune societatea își ține de plăcută datorință a exprima mulțămită și recunoștință *Preacuratei Direcțiunii* și onoratului corp profesoral pentru permisiunea dată și de astădată pentru funcționarea societății pedagogice, și mai ales *Prestimatului domn Dr. Petru Șpan*, prof. sem., care a binevoit a lua și în acest an sarcina de conducător al societății, satisfăcând cu zel acestei sarcini, numai și numai pentru luminarea odraslelor ce le-a avut sub mână sa, pentru că și acestea cu mai mult interes și dragoste să lucre la timpul seau pentru propășirea neamului românesc. Sibiu, la 31 Mai 1908. *Ioan Pușcariu*, prez. com. lit. *Toodor Rînea*, not. com. lit. *Dr. Petru Șpan*, preș.

Nr. 535/1908.

Concurs.

În conformitate cu dispozițiunile pentru administrarea fondurilor și fundațiilor „*Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român*”, se publică concurs pentru „*premiul Andrei Murașan*” de K 300.

La concurs se admite orice lucrare originală de cuprins literar, tipărită în Ungaria în cursul anului 1907.

Concurenții vor avea să înainteze până la 1 Iulie a. c. st. n. la biroul „*Asociațiunii*” în Sibiu cinci exemplare ale lucrării. Decernarea premiului se va face în ședința plenară a secțiunilor științifice-literare, iar premiarea în adunarea generală din acest an.

Sibiu 1 Iunie 1908.

Prezidiul Asociațiunii:

Ioșif Șterea Șuluțu m. p.

Poșta redacției.

Celor îngrijorați. Chestii de asemenea natură nu se rezolvază pe calea publicității. Au ele calea lor. Manuscriptul s'a predat celor competenți.

Stofe veritabile de Brünn

Saisonul de primăvară și vară 1908.

Un Coupon de Mtr. 3-10 lung, dă un rând complet de haine de domni (Roc, pantaloni vestă), și costă numai	1 Coupon 7 Coroane
	1 Coupon 10 Coroane
	1 Coupon 12 Coroane
	1 Coupon 15 Coroane
	1 Coupon 17 Coroane
	1 Coupon 18 Coroane
	1 Coupon 20 Coroane

Un coupon pentru haine negre, Salon costă cor. 20—, precum și stofe pentru pardesie, postav pentru turiști, camgar de mătăsă etc. etc., trimite cu prețuri de fabrică deponitul fabricii de pânză, bine cunoscut ca reel și solid

Siegel-Imhof, Brünn

Mustre gratis și franco.

Avantajul mușterilor privați, comandarea stoffelor direct dela firma Siegel-Imhof în locul de fabricație, are prețuri fixe considerabil de eftine.

Mare asortiment. Executare cu cea mare atențiune și a comandelor mici, din marfă de tot proaspătă.

(48) 29—40

Nr. 226/1908.

[138] 1—3

Concurs

Conform ordinului consistorial Nr. 2296 Bis. ddo 4 Martie 1908 pentru ocuparea postului de paroh din comuna bisericească Almaşul-mare Joseni — tractul Gioagiului, — se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu aceașta parohie de clasa III-a sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Orăștie (Gioagi) 26 Mai 1908.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Gioagiului în conțelegere cu comitetul parohial din Almaşul mare Joseni.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 332/1908 of. ppresb. [137] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile noastre în comunele mai jos înseminate din protopresbiteratul Cetății de piatră, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Curtuișul-mic, salar 600 cor. dela popor: 300 cor., și dela stat ajutor 300 cor. cuartir, grădina și lemne de foc.

2. Fănață, salar 600 cor., dela popor: 300 cor. și dela stat ajutor: 300 cor., cuartir și relut de cuartir 40 cor., relut de grădina 20 cor., și relut pentru lemne de foc 20 cor.

3. Poiana-porcului, salar 600 cor.; dela popor 120 cor., ajutor dela stat: 480 cor. cuartir, grădina și lemne de foc.

4. Suciul-de-jos, salar 600 cor.; dela popor, cuartir în edificiul școlii, grădina corăspunzătoare și lemne de foc.

5. Trestia, salar 600 cor.; dela popor: 230 cor., dela stat ajutor de: 370 cor., cuartir și grădina.

În toate comunele, afară de Suciul de jos, îndată după ocuparea definitivă a posturilor învățătoresști, se va înainta rugare la Înaltul ministeriu de culte și instrucțiune publică pentru ajutor de stat la întregirea salarului conform art. de lege XXVII din anul 1907.

Învățătorii aleși în aceste comune sunt îndatorați a instrui pe elevi în cântările bisericești, a i conduce pe elevi în toate Duminecile și sărbătorile la biserică și a cânta cu ei în cor răspunsurile dela sfta liturgie. Învățătorii vor conduce și lucrările din grădina de pomărit a școlii instruind pe elevi în cultivarea pomilor.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi, vor înainta subscrisului oficiu în termenul legal suplicelor instruite conform legilor în vigoare, iar spre a face cunoștință cu poporul se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică pentru a cânta.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. al Cetății de-piatră în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Lăpușul-unguresc, Magyarlăpos, 24 Mai 1908.

Vasile Duma
protopop.

VASILIE BANN

SIBIIU

str. Ounei 7 — str. Faurului 16

în casa sa proprie „La Cizma roșie“
cel mai mare

depozit de încălziminte

pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comandelă se trimit recomandate, la caz de nu corăspund, se primesc îndărăpt în schimb. [90] 53—

Câștigul cel
mai mare ev.
600,000 M.

Anunț
de noroc!

Câștigurile
le garan-
tează statul

Prima tragere la 24 Iunie.

Invitarea la participarea
Șanselor de câștig
garantate de statul Hamburg marelui loterii de
bani în care

9 mil. 841,476 Mărci
cu siguranță trebuie câștigate!

Câștigurile principale ale acestei loterii cu privilegiu sunt următoarele: Cel mai mare câștig este în cazul cel mai norocos de 600,000 M.

1 Premiu à 300,000 Mărci.

1 " " 200,000 "

1 " " 60,000 "

1 " " 50,000 "

1 " " 45,000 "

1 " " 40,000 "

1 " " 35,000 "

1 " " 30,000 "

1 Câștig " 100,000 "

1 " " 60,000 "

1 " " 50,000 "

1 " " 40,000 "

1 " " 30,000 "

7 Câștiguri " 20,000 "

1 Câștig " 15,000 "

11 Câștiguri " 10,000 "

46 " " 5,000 "

103 " " 3,000 "

163 " " 2,000 "

539 " " 1,000 "

693 " " 300 "

181 " " 200 "

În total conține loteria, care constă din 7 clase, 100.000 losuri cu 48.405 câștiguri și 8 premii, așa încât aproape jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Cel mai mare câștig de cl. I. este în cazul cel mai norocos de 600,000 m., se urcă în cl. II-a la 50,000 m., în cl. III-a la 60,000 m., în cl. IV-a la 65,000 m., în cl. V-a la 70,000 m., în cl. VI-a la 80,000 m., în cl. VII-a la 600,000 m.

Pentru cl. I. a cărei tragere s'a stabilit oficios pe 24 Iunie costă

losul original întreg . . . Cor. 7.—
losul original de jumătate " 3.50
losul original de un sfert " 1.75

Depunerile pentru clasele următoare, precum și conspectul exact al câștigurilor se pot vedea din planul de loterie oficios, provăzut cu emblema statului, care la cerere îl trimit gratis și franco.

Fiecare dintre participanți primește dela mine imediat după tragere lista oficioasă.

Plătirea și trimiterea câștigurilor se face din partea mea direct interesatului în cauză prompt și sub cea mai strictă discrețiune.

Comandă rog a se face prin mandat postal sau și prin ramburs.

Adresați-Vă cu comandelă din cauza traferii apropiate, cel mult până la

24 Iunie

cu toată încrederea la (83) 4—6

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft in Hamburg.

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Köbánya (Steinbruch)

se recomandă cu înzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depositul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 79— Sibiu — Nagyszeben.

Pentru
Dame
indispensabil!

Cel mai bun mijloc de înfrumșetare

Crema-MARGIT a lui Földes

delatură deja după vre-o câteva zile pistruiele, petele de pe față, sgrăbunțele și alte necurății de piele. Netezește încrețiturile feței, fața o înalbește, înprospătează și întinereste.

Prețul unei doze mici 1 cor., iar al unei doze mari 2 cor.
ARTICLU SPECIAL DE TOILETĂ: Pudră-Margit 1-20 cor.
Sapun-Margit 70 bani. Pastă de dinți Margit 1 coroană.
Apă pentru față Margit 1 coroană. [200] 5—5

Se expediază prin ramburs sau la trimiterea anticipativă a banilor de
fabricantul: **CLEMENS v. FOLDES**

farmacist în ARAD.

Se capătă în toate farmaciile.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

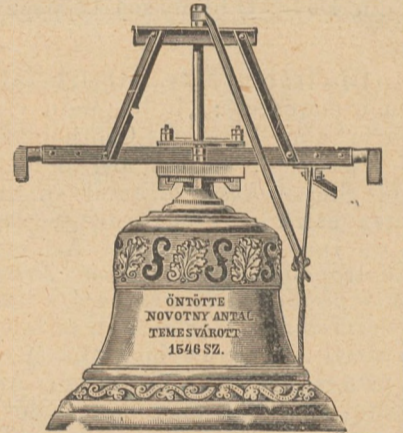
ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noi, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (146) 30—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg. turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru face rea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrăte bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cisanădiei Nr. 34,

pentru că el le croiește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească,
căci numai astfel putem deveni tari și mari! [25] 13—52

BĂILE DE CURĂ BUZIAS

Stațiune de tren, poșta, telegraf și telefon.

Tren accelerat direct din Budapesta — gara vestică — Saison din 15 Mai — 15 Septembrie.

Baie de cură specială pentru bolnavi de inimă,

boale de femei, suferințe de beșică și rărunchi, formarea de piatră, îmbolnăvirii cataralice, îmbolnăvirea părților de mistuire și escrețiune, gălbinaie, anemie, scrofulosă și boale englezești, slăbiciuni generale și boli cronice la părțile genitale femeiești. Izvor acid carbonic de sare și fier.

Prospect trimite

Direcțiunea băilor.

Din laboratorul acid-carbonic

dela băile Muschong din Buzias

se trimite prompt din renumitul izvor, orice
quant de fluiditate acid-carbonică, naturală și chemic curată.

**A nu se schimba cu alt acid-carbonic
artificial și puțin folositor.**

Serviciu solid și conștientios.

Adresa telegrafică: MUSCHONG, BUZIASFÜRDÖ.

Telefon interurban Nr 18.

Telefon interurban Nr. 18.

(286) 47—100

